

Οργανισμός
Φυσικού Περιβάλλοντος
και Κλιματικής Αλλαγής

Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α.

Λεωφόρος Μεσογείων 207 - 2ος Όροφος
11525 Αθήνα - τηλ.: 210 808 9271
ηλ. ταχ/μείο: info@necca.gov.gr - ιστοσελίδα: [//necca.gov.gr](http://necca.gov.gr)

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΤΟΜΕΑ Α
ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ
ΝΕΣΤΟΥ – ΒΙΣΤΩΝΙΔΑΣ ΚΑΙ ΡΟΔΟΠΗΣ**

Πληροφορίες: Αλ. Χαντζάρας

Τηλέφωνο: 2541096646

E-mail: a.chantzaras@necca.gov.gr

ΠΡΟΣ: Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας -
Θράκης
Τμήμα Δομών Περιβάλλοντος
Π.Ε. Ξάνθης
email: dte.xanthi@pamth.gov.gr

ΘΕΜΑ: Έκφραση γνώμης σχετικά με το έργο «Αντιπλημμυρική θωράκιση ανατολικού αναχώματος ποταμού Νέστου».

Σχετ.:

1. Ο Ν. 4685/2020 (Α' 92) «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις», όπως ισχύει.
2. Ο Ν. 4014/2011 (Α' 209) «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με τη δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος».
3. Η υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/10184/426 (ΦΕΚ 965/Β/03-03-2022) Απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για «Κατάργηση του Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου, με την επωνυμία «Φορέας Διαχείρισης Δέλτα Νέστου – Βιστωνίδας – Ισμαρίδας και Θάσου» και ενσωμάτωση αυτού στον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α.), σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 43 του Ν. 4685/2020 (Α' 92)».
4. Η υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (ΦΕΚ 841/Β/24-02-2022) Απόφαση Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπ' αριθ. Υ.Α. ΔΙΠΑ/οικ.37674/27-7-2016 – Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του Ν. 4014/21.9.2011 (Α' 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει» (Β' 2471).
5. Η υπ' αριθ. 44549/17-10-2008 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 497/Δ/17.10.2008) «Χαρακτηρισμός των υγροβιοτόπων Δέλτα Νέστου, Λίμνης Βιστωνίδας με λιμνοθάλασσα και λιμναία χαρακτηριστικά, Λίμνης Ισμαρίδας και της ευρύτερης περιοχής τους ως Εθνικό Πάρκο με Περιφερειακή Ζώνη».
6. Το υπ' αριθ. 4901/10-01-2024 έγγραφο της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού ΑΜΘ της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης για το εν θέματι έργο.
7. Το υπ' αριθ. 8730/119/10-01-2024 έγγραφο του Τμήματος Δομών Περιβάλλοντος Π.Ε. Ξάνθης της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας - Θράκης για το εν θέματι έργο.
8. Το από 09-02-2024 (ΟΦΥΠΕΚΑ 3500/09-02-2024) μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Τμήματος Δομών Περιβάλλοντος Π.Ε. Ξάνθης της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας - Θράκης για το εν θέματι έργο.

Από το Τμήμα Δομών Περιβάλλοντος Π.Ε. Ξάνθης της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας - Θράκης έχει διαβιβαστεί στην υπηρεσία μας το σχετικό (7) με επισυναπτόμενα μεταξύ άλλων Τεχνική Περιγραφή (Φεβρουάριος 2023) και χάρτη προσανατολισμού (Φεβρουάριος 2023) για το εν θέματι έργο.

Με το σχετικό (8), υποβλήθηκαν πρόσθετα στοιχεία επί του θέματος και συγκεκριμένα η υπ' αριθ. 729711/20-12-2023 γνωμοδότηση του Δασαρχείου Ξάνθης και η Γεωτεχνική Μελέτη (Φεβρουάριος 2023).

Γεωγραφική θέση του έργου ή δραστηριότητας

Η περιοχή του έργου με βάση τις συντεταγμένες που αναφέρονται στο σχετικό (7) βρίσκεται στο υφιστάμενο ανατολικό ανάχωμα του ποταμού Νέστου του Δήμου Τοπείρου της Π.Ε. Ξάνθης.

Σύμφωνα με την επισυναπτόμενη με το σχετικό (7) τεχνική περιγραφή, το εν θέματι έργο αφορά εργασίες αποκατάστασης αντιπλημμυρικών έργων επείγοντος χαρακτήρα και περιλαμβάνει κυρίως χωματουργικές εργασίες εκσκαφών, επίχωσης, οδοστρωσίας και προστασίας πρηνών με γεωκυψέλες και συρματοκιβώτια (εργασίες συντήρησης του υφιστάμενου αναχώματος και αποκατάστασής του στην αρχική μορφή) από το ύψος της γεφύρωσης της Εγνατίας Οδού έως τις εκβολές του με συνολικό μήκος επέμβασης 25,1 χλμ.

Οι εργασίες που θα πραγματοποιηθούν σύμφωνα με την τεχνική περιγραφή είναι οι εξής:

- Εκρίζωση δένδρων στην ζώνη κατάληψης του έργου.
- Κοπή μεγάλων και μεσαίου ύψους δένδρων.
- Κόψιμο – εκρίζωση μεμονωμένου θάμνου μικρού και μεγάλου ύψους.
- Εκσκαφές του επιφανειακού χαλαρού εδάφους που περιέχει φυτικές γαίες και είναι ακατάλληλο για την ενσωμάτωση στο έργο.
- Εκσκαφές ορυγμάτων για την αγκύρωση της ενίσχυσης πάνω στο υπάρχον σήμερα ανάχωμα.
- Προμήθεια του αδρανούς υλικού για τη διαπλάτυνση ή ανύψωση υπάρχοντος επιχώματος.
- Κατασκευή συμπυκνωμένου αναχώματος.
- Κατασκευή επένδυσης πρηνών με στρώμνες συρματοκιβωτίων.
- Διάστρωση στρώσης αμμοχάλικου κατά μήκος του αναχώματος και των προσβάσεων.
- Επένδυση με φυτική γη και γεωκυψέλες και γεωϋφασμα.
- Πινακίδες χιλιομέτρησης και σήμανσης.
- Κατασκευή 5 οχετών από οπλισμένο σκυρόδεμα C25/30 και 5 τσιμεντοσωλήνες Φ800 στις διαβάσεις ανόδου στο ανάχωμα.

Σκοπός του έργου είναι η συντήρηση, αποκατάσταση και ενίσχυση του υφιστάμενου αναχώματος του ποταμού Νέστου για την αποσόβηση πλημμυρικών φαινομένων στην περιοχή, καθώς και η αποτροπή του κινδύνου καταστροφής του αναχώματος. Θα συμβάλλει στην αποκατάσταση της ικανότητας συγκράτησης της πλημμυρικής παροχής του ποταμού, ενώ ταυτόχρονα θα επιφέρει την κατάλληλη δομική αντοχή από πλευράς εδαφοτεχνικής ευστάθειας και από πλευράς αντοχής στην διάβρωση που προκαλεί η ροή.

Με το σχετικό (6) το οποίο και επισυνάπτεται στο φάκελο του έργου γνωστοποιείται από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή η μη αναγκαιότητα τήρησης της της διαδικασίας Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων για το εν θέματι έργο.

Σύμφωνα με το Ν. 4685/2020, το εν θέματι έργο βρίσκεται εντός γενικών ορίων χωρικής αρμοδιότητας της ΜΔ Εθνικών Πάρκων Νέστου – Βιστωνίδας και Ροδόπης και συγκεκριμένα:

- Τμήμα του ανατολικού αναχώματος του ποταμού Νέστου από το ύψος της γεφύρωσης της Εγνατίας Οδού έως περίπου το ύψος της περιοχής του Κύρνου εμπίπτει εντός της ζώνης Β1 του Εθνικού Πάρκου ΑΜΘ με βάση το σχετικό (5).
- Το υπόλοιπο τμήμα του ανατολικού αναχώματος του ποταμού Νέστου από το ύψος της περιοχής του Κύρνου έως τις εκβολές εμπίπτει εντός της ζώνης Α1 του Εθνικού Πάρκου ΑΜΘ με βάση το σχετικό (5).
- Το σύνολο του ανατολικού αναχώματος του ποταμού Νέστου βρίσκεται εντός περιοχής του δικτύου Natura 2000 με κωδικό GR 1150010 (ΕΖΔ).
- Τμήμα του ανατολικού αναχώματος του ποταμού Νέστου από το ύψος της περιοχής του Αγίου Αθανασίου έως τις εκβολές του ποταμού Νέστου βρίσκεται εντός περιοχής του δικτύου Natura 2000 με κωδικό GR1150001 (ΖΕΠ).
- Το σύνολο του ανατολικού αναχώματος του ποταμού Νέστου βρίσκεται εντός του Καταφυγίου Άγριας Ζωής (ΚΑΖ) και εντός περιοχής Ramsar.

Σε τμήματα της περιοχής του εν θέματι έργου υπάρχουν τύποι οικοτόπων της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και συγκεκριμένα οι κάτωθι:

- 92Α0 Δάση στοές με *Salix alba* και *Populus alba*.
- 6420 Υγροί μεσογειακοί λειμώνες με υψηλές πόες της *Molinio-Holoschoenion*.
- 91Ε0 Αλλουβιακά δάση με *Alnus glutinosa* και *Fraxinus excelsio* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) *Alnus glutinosa* και *Fraxinus excelsio*. Πρόκειται για οικότοπο προτεραιότητας σύμφωνα με την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ.

Από την διενέργεια των απολύτως αναγκαίων εργασιών συντήρησης, αποκατάστασης και ενίσχυσης του υφιστάμενου ανατολικού αναχώματος του ποταμού Νέστου εκτιμάται πως η συνεκτικότητα της προστατευόμενης περιοχής δεν επηρεάζεται, ενώ δεν αναμένονται επιπτώσεις όσον αφορά την ορνιθοπανίδα της περιοχής.

Σύμφωνα με τις επιμέρους διατάξεις του άρθρου 3 του σχετικού (5), εντός των ζωνών Α1 και Β1 του Εθνικού Πάρκου ΑΜΘ ισχύουν τα κάτωθι σχετικά με το εν θέματι έργο:

- Με βάση τη παρ. 4 των γενικών όρων για το σύνολο της ζώνης Α επιτρέπονται: «Στις θαλάσσιες ζώνες, στις λίμνες, με λιμνοθαλάσσια και λιμνιαία χαρακτηριστικά της Λίμνης στις κοίτες των ποταμών και φυσικών – τεχνικών καναλιών, η συντήρηση, ο εκσυγχρονισμός και η επέκταση των υφιστάμενων δικτύων και υποδομών, εφόσον εξασφαλίζεται υψηλός βαθμός προστασίας,.....».
- Με βάση τη παρ. 1.1.8., εντός της ζώνης Α1 επιτρέπονται: «Η συντήρηση και βελτίωση των υφιστάμενων έργων δικτύων και υποδομών (λιμενικών, ηλεκτροδότησης, κλπ.), με την προϋπόθεση της μη μόνιμης καταστροφής, αλλοίωσης ή επιβάρυνσης παράκτιων και θαλάσσιων προστατευόμενων οικοτόπων, καθώς και των φυσικών διεργασιών αυτών».
- Με βάση τη παρ. 1.1.11., εντός της ζώνης Α1 επιτρέπονται: «Η εκτέλεση έργων αντιπλημμυρικής προστασίας στην κοίτη και τις εκβολές του ποταμού Νέστου καθώς και στις παραποτάμιας αυτού διαπλάσεις».
- Με βάση τη παρ. 1 των γενικών όρων για το σύνολο της ζώνης Β επιτρέπονται: «Η εκτέλεση έργων διαχείρισης υδατικών πόρων (αντιπλημμυρικά, υδρομαστεύσεις, υδροδότησης κ.λ.π.), καθώς και τα έργα βελτίωσης της παροχетеυτικότητας, με την

προϋπόθεση ότι δεν αλλοιώνονται βασικές οικολογικές διεργασίες και η απαιτούμενη οικολογική παροχή στο υδάτινο οικοσύστημα».

- Με βάση τη παρ. ΙΙ.1.8., εντός της ζώνης Β1 επιτρέπονται: «Η συντήρηση, βελτίωση και επέκταση των υφιστάμενων έργων και δικτύων υποδομής».

Βάσει των ανωτέρω και λαμβάνοντας υπόψη τον αντιπλημμυρικό χαρακτήρα του έργου, ο ΟΦΥΠΕΚΑ κρίνει ότι το εν θέματι έργο είναι συμβατό με τους όρους διατήρησης της προστατευόμενης περιοχής του Εθνικού Πάρκου ΑΜΘ υπό τις κάτωθι δεσμευτικές προϋποθέσεις:

- Οι εργασίες για το εν θέματι έργο από το ύψος της περιοχής του Αγίου Αθανασίου (ενδεικτικά Χ: 562566, Υ: 4542988) έως και τις εκβολές του ποταμού Νέστου να μην πραγματοποιηθούν τη περίοδο αναπαραγωγής της ορνιθοπανίδας και συγκεκριμένα το χρονικό διάστημα από αρχές Μαρτίου έως και τέλη Ιουλίου, καθώς το εν λόγω τμήμα του αναχώματος του ποταμού Νέστου εμπίπτει εντός περιοχής του δικτύου Natura 2000 ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας με κωδικό GR 1150001 (ΖΕΠ).
- Οι εργασίες για το εν θέματι έργο να περιοριστούν στις απολύτως αναγκαίες για τον σκοπό του έργου (αντιπλημμυρική θωράκιση) και αποκλειστικά επί του ανατολικού αναχώματος.
- Στο πλαίσιο του εν θέματι έργου, δεν επιτρέπεται η υλοποίηση εργασιών πέραν του ανατολικού αναχώματος και με κατεύθυνση προς την κοίτη του ποταμού Νέστου, καθώς επίσης δεν επιτρέπονται εργασίες εντός της κοίτης του ποταμού Νέστου.
- Απαγορεύεται η ασφαλτόστρωση των αναχωμάτων σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παρ. 9 του άρθρου 4 του σχετικού (5).
- Λήψη των αναγκαίων μέτρων πυροπροστασίας σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
- Τήρηση του ανώτατου ορίου θορύβου σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
- Απομάκρυνση των παραγόμενων από τις εργασίες υλοποίησης του έργου στερεών αποβλήτων και περιβαλλοντικά ορθολογική διαχείρισή τους σε συνεργασία με τον οικείο Δήμο. Επισημαίνεται ότι με βάση την παρ. 10 του άρθρου 4 του σχετικού (5), σε όλη την έκταση του Εθνικού Πάρκου δεν επιτρέπεται «*Η διάθεση ανεπεξέργαστων αστικών λυμάτων, βιομηχανικών αποβλήτων, η απόθεση αδρανών υλικών, καθώς και οποιαδήποτε απόθεση τοξικού υλικού στο θαλάσσιο και χερσαίο περιβάλλον, στο σύνολο των περιοχών των ζωνών του Εθνικού Πάρκου*».
- Σε περίπτωση φύτευσης ειδών στο πλαίσιο των προτεινόμενων εργασιών τοποθέτησης γεωκυψελών στα πρανή του αναχώματος, να πραγματοποιηθεί επιλογή ενδημικών φυτικών ειδών. Δεν επιτρέπεται η φύτευση ξενικών ειδών.
- Να πραγματοποιηθεί έγκαιρα έγγραφη ενημέρωση της οικείας Μονάδας Διαχείρισης ως προς την ημερομηνία έναρξης των εργασιών και λήξης αυτών, καθώς επίσης να υποβληθεί ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα για την εξέλιξη του έργου πριν την έναρξη των εργασιών.

Σε κάθε περίπτωση και λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν υποβλήθηκε Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση για το εν θέματι έργο ώστε να πραγματοποιηθεί εκτίμηση επιπτώσεων στην ακεραιότητα της περιοχής λόγω απαλλαγής από τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης (σχετικό 6), επισημαίνεται ότι δύναται ο ΟΦΥΠΕΚΑ να προβεί σε επανεξέταση των ως άνω δεσμευτικών προϋποθέσεων ή/και σε πρόταση επιπλέον όρων και προϋποθέσεων εφόσον διαπιστωθούν εργασίες που επιβαρύνουν το προστατευτέο αντικείμενο της προστατευόμενης περιοχής ή

εργασίες καθ' υπέρβαση των προτεινόμενων στην τεχνική έκθεση και γεωτεχνική μελέτη που υποβλήθηκαν με τα σχετικά (7) και (8) αντίστοιχα.

Η παρούσα έκφραση γνώμης δεν απαλλάσσει τον φορέα υλοποίησης του εν θέματι έργου από τυχόν άλλες άδειες ή εγκρίσεις που απαιτούνται στο πλαίσιο της κείμενης νομοθεσίας ή άλλης διοικητικής διαδικασίας.

**Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ**

Δρ. Διονυσία Χατζηλάκου

2.

-